

Tuinspiegel

Tuinbouwvereniging Buytentwist

Februari 2025

jaargang 62

Belangrijke data

Bestuurs- vergaderingen

5 maart
2 april
7 mei

**Algemene
ledenvergadering**
22 maart

Stekjesdag
17 mei

In dit nummer o.a.

- Water in de tuin
- Mestbehoefte
- De mol

Dahlia wintermijmeringen

De tuin is nog in diepe rust. Ziet er kaal en troosteloos uit. Af en toe krijg ik in deze tijd beelden van een kleurig veld vol dahlia's. Allerlei kleuren en allerlei vormen. Ik geniet nog na. Ook van alle blijge gezichten van langsfietsende tuinders. Nee, dan mijn ega. Die wordt blij als ze er anderen mee blij kan maken. Een bosje aandacht doet wonderen. Ondertussen liggen de knollen keurig losjes ingepakt in een hoekje van een kouwe zolderkamer. Ze moeten alleen even naar adem happen als kleinzoon komt logeren. Meestal kijk ik ze rond deze tijd even na. Want ingepakt met rottende delen, al is 't maar een klein plekje, is garantie voor een einde op de composthoop. Afgelopen najaar heb ik ze lekker kunnen drogen. In het huisje op m'n nieuwe tuin gaat dat een stuk beter dan op de oude, waar geen zonlicht en dus geen zonnewarmte kwam. Goed drogen na 't rooien dat is echt belangrijk. En daarna goed nakijken. Wortels met rotte plekken er af snijden en dan inpakken. Een bladzijde van een krant om elke knol en dan losjes in een kartonnen doos. Niet in een plastic zak natuurlijk! Dan kan het vocht niet weg. Koud bewaren, want anders verdampt er weer teveel vocht en drogen ze uit of lopen ze te vroeg uit. Droog, maar niet te droog. Koud, maar vorstvrij. Ja, best moeilijk dus.

Dit is ook de tijd om knollen bij de kweker te bestellen. Bij Geerlings dahlia's in Heemstede bijvoorbeeld. Daar kun je ook 's zomers de showtuin bezoeken om te zien hoe ze er in het echt bij staan. Want een plaatje blijft een plaatje. En je kunt ze dan selecteren op bijvoorbeeld snijbaarheid.

Want dan wil je stevige, mooi rechtopstaande stelen. Ik koop er dan altijd maar 1 per soort, sorry ras. Want als ie 't goed doet, kun je de knol volgend jaar scheuren. En ons ben zunic. Als ie 't goed doet, zei ik. Want bedenk dat we op venig zand zitten. Zuur en minder goed waterafvoerend dan de zandgrond van de kweker. Sommige rassen doen 't bij ons gewoon minder goed. Plant ze straks het liefst op een wat verhoogd stukje van je tuin. Ze houden niet van natte koude voeten. Plant ze ook niet te vroeg. Slakken vinden de jonge scheuten het lekkerste dat er is. Dus wacht tot begin of half mei. Want dan is het al wat warmer en schieten de scheuten sneller de hoogte in. En hou het rondom ruim en goed schoon. Dan zie je de slakken beter. Die moeten dan om te overdagen een plekje verder weg zoeken. En leg bij de plant een plank of een doek en kijk daar elke dag even onder. Wees beducht, want ze komen! Dat is zeker. Ze zullen vanaf de schemering vanuit alle hoeken en gaten komen en gaan jouw lekkernij zeker vinden. Ik hou het tot half juni vrijwel elke avond bij. Ik duld geen enkele slak. Om jou weer een kleurige zomer te bezorgen.

Ton Höcker

COVERFOTO : PIXABAY.COM

ALGEMENE INFORMATIE

(BIJ VOORKEUR BENADEREN VIA E-MAIL, SLECHTS IN NOOD PER TELEFOON!)

BESTUUR :

VOORZITTER

Hetty Karman, A6

TEL.: 06-15036180,
EMAIL: VOORZITTER@BUYTENTWIST.NL

PENNINGMEESTER

Coen Mijnlief,

TEL.: 06-10944457,
EMAIL: PENNINGMEESTER@BUYTENTWIST.NL

SECRETARIS

Wim van Midwoud, A28

TEL.: 06-46094540,
EMAIL: SECRETARIS@BUYTENTWIST.NL

BESTUURSLEDEN

Yvonne Clason, A34

REDACTIE TUINSPIEGEL

TEL.: 023-5263438,
EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Dick Melman, A07

COMMISSIE NATUURLIJK DOEN!

AANSPEKUPUNT WERKGROEP

INSECTENTUIN

TEL.: 023-5259469

Barbara Meijer, B01

AANSPEKUPUNT WERKGROEPEN,

WERKBEURTEN EN COMPLEXBEHEER,

COORDINATIE TUIN - EN

OPSTALCOMMISSIE, TOC

TEL.: 06-5244 6197,
EMAIL: TOC@BUYTENTWIST.NL

Frans Manger, B15

WEBMASTER,

TUINUITGIFTE

TEL.: 06-3612 1100,
EMAIL: FRANS.MANGER@GMAIL.COM

TAKEN COMPLEXBEHEER I. O. MET BARBARA MEIJER

Joop van Turnhout, A41

TEL.: 06-83213616

PLANNING WERKBEURTEN

Christine Vlamings, B03

TEL.: 06-10401330,
EMAIL: WERKBEURT@BUYTENTWIST.NL

VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS:

WEBSITE WWW.BUYTENTWIST.NL

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

NL83 TRIO 0379447703

T.N.V. PENNINGMEESTER

BUYTENTWIST

TE OVERVEEN

ADRES BUYTENTWIST

BLOEMENDAALSEWEG 185C,

2051 GA OVERVEEN,

EMAIL: INFO@BUYTENTWIST.NL

REDACTIE TUINSPIEGEL

Yvonne Clason, A34

Frans Manger, B15

EMAIL: Y.CLASON@KPNMAIL.NL

Van de voorzitter

Winter

In december van elk jaar zijn er, voor mij althans, een aantal “vaste actiepunten” die gedaan worden.

Naast uiteraard de Kerstdagen is dat oliebollen bakken op oudejaarsdag en het maken van sinaasappelmarmelade van bittere sinaasappels. Deze zijn in Nederland alleen in december te verkrijgen en je moet er op tijd bij zijn, want ze zijn er maar kort.

En dan is het nieuwjaar, tijd voor de nieuwjaarsborrels die her en der georganiseerd worden.

Op Buytentwist hebben we op zaterdag 11 januari een gezellig samenzijn gehad, waarbij de klimaatomstandigheden van 2024 kort zijn geëvalueerd.

2024 was het warmste jaar ooit en niet eerder hebben we een periode van 12 maanden aaneengesloten gehad dat het zo nat was.

Natuurvriendelijk tuinieren kwam ook aan de orde, alsmede de vraag of je nu wel of juist niet de tuin moet ompspitten. Dat leverde het commentaar op dat wij als mens misschien wel de grootste verstoorder van de natuur zijn. Dat kan kloppen, maar volgens mij is het goed mogelijk om als mens in harmonie met de natuur te leven.

Mijn streven is om geen plastic spullen meer te kopen. Dat is een beetje hypocriet, want vorig jaar nog een flinke lading (plastic) antislakkenmiddelen gekocht en die blijf ik wel gebruiken. Als alternatief heb ik een rol koperband (in Europa gefabriceerd) gekocht, die hopelijk geen schadelijke residuen in de aarde achterlaat.

Ik heb nu ook een pottenpers, waarmee ik zelf blokjes aarde kan maken om in voor te zaaien. Na een aantal malen proberen en veel you-tube filmpjes kijken, lukt dat redelijk. Het is belangrijk om de juiste consistentie te hebben (die van pindakaas) en de compost dient gezeefd te worden voor een goed resultaat.

Komende tijd kunnen we als tuinders weer helemaal “los” met het voorzaaien van groenten, bloemen en fruit. Ik ga weer veel variëteiten van pepers, pompoenen en peulvruchten kweken. Al die P's maken het markeren van de zaaibakjes lastig. Ik gebruik nu houten koffieroerstaafjes, maar de tekst daarop vervaagt zodra de staafjes vochtig worden.

Het inbranden van nummertjes is zeer tijdrovend, dus ik hou me aanbevolen voor tips (geen peperdure svp).

Komend seizoen zijn er weer genoeg activiteiten gepland op Buytentwist.

Bestuur, commissies en werkgroepen zijn volop bezig om de vereniging goed te laten functioneren.

Samen met het tuinieren is er dus voldoende reden om frequent aanwezig te zijn op Buytentwist.

Geniet ervan!

Hetty Karman

Voorzitter Buytentwist.

Seizoentips

Moestuintips voor winter en voorjaar 2025

Begin februari staat de zon alweer hoger en verwarmt de bodem. Het bodemleven komt rond half februari op gang. De eerste bolgewassen laten zich zien en in maart is er weer bovengrondse groei en bloei op de moestuin. Het eerste speenkruid laat zich zien. Komt de temperatuur boven de 10 graden, dan zie je hommels en bijen fourageren bij vroege drachtplanten als bolgewassen, wilgekatjes, en paardebloemen.

Hieronder lees je een selectie van tips voor februari, maart, april en mei. Wil je meer weten? Op de hieronder genoemde websites kun je nuttige en betrouwbare informatie vinden.

Februari

Als je dat nog niet hebt gedaan, kun je nu een teeltplan met indeling voor je moestuin maken. Houdt hierbij de vruchtwisseling aan, zie elders in dit nummer. En bestel zo nodig (biologische) zaden bij.

Tip: Via de website van Velt is een praktische moestuinkalender gratis te downloaden of te bestellen. Per week heb je zo zicht op jouw moestuinactiviteiten. Maak je bedden alvast klaar, als er geen vorst in de grond zit en verwijder onkruid op een mooie februaridag, groeit er ongewenst gras op jouw tuin, dan kun je het nu eenvoudig wieden, dat gaat stukken makkelijker en sneller dan in april....

Het is nu ook de tijd van opruimen van dood blad en stengels. Gebruik dit als mulch of voor je composthoop. Laat ook rommelige plekken ongemoeid, voor voeding en huisvesting van insecten en kleine dieren van levensbelang.

En komt er vorst, vergeet dan niet je watertonnen te laten leeglopen. En daarna meteen schoon te maken met water en een scheutje azijn.

Maak zaaigrond van je eigen gezeefde compost vermengd met 1/3 deel zand. Je kunt nu tuinbonen en erwtensoorten (voor)zaaien, evenals bladgewassen zoals spinazie, melde, andijvie, raapsteel en rucola en vroege koolsoorten. En aan het eind van deze maand, als het niet vriest, kun je ook je fruitbomen snoeien; vraag advies als je hierin niet ervaren bent.

Maart

Dit is een geschikte tijd om te bemesten. Bemest niet te veel (zie ook reglement Buytentwist) en gericht bij gewassen (kool, vruchtgewassen, aardappel, rozen) die veel voeding nodig hebben. De composthoop vaart ook wel bij een gift mest.

Compost kan je nu over de teeltbedden verspreiden. Helpt geweldig voor een goed bodemleven en

dus groeizame gewassen. Zorg voor van gras ontdane boom-/bessenstruikspiegels, (let hierbij op oppervlakkige worteling van bessenstruiken.) Zodat je mest en/of compost erop kwijt kunt.

Is het nog erg vochtig op je tuin, overweeg dan om wat aan de afwatering te doen door bijv. greppels te graven. Het is nu tijd voor onkruid wieden en schoffelen. Dat bespaart je later veel werk en tijd.

Je kunt broccoli, en sla voorzaaien en aardappelen laten voorkiemen (koele plek, indirect daglicht).

Tip: Heb je weinig tijd, overweeg dan aankoop van groente-plantjes. (bijv bij Tuincentrum fa. Haan in Santpoort-Noord). Rozen en andere zomerbloeiende heesters, zoals vlinderstruik, lavendel kun je nu snoeien.

In losgemaakte grond poot je uien 2 cm diep. Met daartussen wortels als bescherming tegen de uienvlieg.

▲ Bron: pixabay.com

April

De zomertijd is ingegaan, hetgeen betekent: mooie avonden op Buytentwist; dat komt goed uit, want er is veel te zaaien, planten en wieden. Vroege aardappel kan de grond in (Volgens reglement Buytentwist: Op het voorste derde deel van je tuin; dus

dat deel, dat het dichtstbij het middenpad ligt.) Alles, wat je in maart niet zaaide, kan nu ook nog. Wortelgewassen als zaaui, rode biet, radijs, en knolselderij zijn aan de beurt, evenals slasoorten op beschutte plekken. Koolgewassen als rode kool, spits- en bloemkool kun je ook (voor)zaaien. Groenbemesters, zoals phacelia en goudsbloem kunnen op bedden, die je nog niet beteelt. Voeding voor bijen en voor de bodem.

Mei

Deze maand komt de groei er goed in. De dagen worden langer en nu zijn het hoogtijdagen voor zaaien en planten. Vergeet ook niet regelmatig te wieden. Tip: Ga je op vakantie, bereid dit ook op je moestuin goed voor: laat je tuin zoveel mogelijk schoon achter, zorg voor bedekking cq. een mulchlaag, aard je aardappels aan en/of vraag hulp van een goede buur of vriend.

Na 15 mei kunnen courgettes en pompoenen na afharding uitgeplant worden en tomaten in de kas geplant. Stok- en stambonen kun je ook zaaien. Evenals diverse bladkolen: boerenkool, spitskool, paksoi, groene kool, spruiten.

Herma Wiers

Websites:

- www.groei.nl/tuinkalender
 - www.velt.be/moestuinkalender
 - [www.avvn/natuurlijk tuinieren](http://www.avvn/natuurlijk_tuinieren)
 - www.moestuincursus.nl
- o.a. over het maken van een teeltplan

In memoriam

Bart Blank

Oud-lid van Buytentwist, hovenier van beroep, overleed op de veel te vroege leeftijd van 49 jaar op 14 september 2024.

Hij heeft maar enkele jaren getuiniert op A38, 2 tuinen bij mij vandaan, je kon hem altijd om advies vragen. Hij was een rustige, bescheiden en filosofisch ingestelde man. Soms hielp hij mij en anderen op de tuin nog met zware klussen, dan hadden we ook goeie gesprekken.

Hij startte in 2019 als beheerder van de Eerebegraafplaats in Overveen en had daarom geen tijd meer voor zijn moestuin. Die baan vond hij mooi en zwaar tegelijk, als perfectionist wilde hij dat de begraafplaats er altijd mooi bij lag voor alle bezoekers. Die bezochten de begraafplaats ook op andere dagen dan de officiële herdenkingsdagen. Ook de ceremoniele kant was bij hem in kundige en vertrouwde handen.

Het was een schok en heel verdrietig om van zijn plotseling overlijden te horen.

Elbrich Fennema

Creatief, getalenteerd, oerkrachtig, en toegewijd. Zo werd Elbrich beschreven op de rouwkaart. Zij overleed na een lang ziekbed op 17 januari 2025. Zij tuinierte ooit op Buytentwist, en was toen de buurvrouw van Herma Wiers en mij. Zij is ook een aantal jaren een geweldige voorzitter geweest. Zij leidde de vergaderingen helder, rustig met soms wat lichte humor. Zij vatte de verschillende meningen en opmerkingen goed samen, gaf dan haar eigen mening en rondde het op een prettige manier af.

Toen al was ze intensief bezig met duurzaam en ecologisch tuinieren. In 2006 raakte het kwekerslandje van de Gebroers De Boer verwaarloosd en vervallen. Zij zag, samen met Anneke van der Werff en Leontine Trijber mogelijkheden om daar een educatieve, inspirerende en gemeenschappelijke pluk-en proeftuin te beginnen. In 2007 werd de Stichting Landje van De Boer opgericht en in 2008 de grond aangekocht.

Met hulp van veel enthousiaste vrijwilligers werd het terrein omgetoverd tot de oase die het nu is. In de prachtige kas is plaats voor lezingen, kooklessen en workshops.

Elbrich Fennema was een van de grondleggers van het Landje van De Boer. Zo'n 18 jaar vormde het een groot deel van haar leven, totdat ziekte het haar onmogelijk maakte.

Zij laat iets prachtigs achter, wat veel mensen blijvend inspireert,

Yvonne Clason

De jaarlijks gehouden Algemene Ledenvergadering is dit jaar op zaterdagmiddag 22 maart.

Belangrijke thema's zijn de Statuten en Reglementen. In de Statuten wordt vooral de organisatie van onze vereniging vastgelegd. In het Huishoudelijk Reglement daarentegen, gaat het vooral over het tuinieren zelf. Wat mag wel en wat niet. En hoe gaan wij als tuinders met elkaar om en met de vereniging zelf. Omdat dit deel van de regelgeving waarschijnlijk meer mensen aanspreekt dan de statuten, is het de bedoeling dat het nieuwe concept tijdig wordt verstuurd (eerste helft februari), zodat dit rustig kan worden doorgelezen en eventueel commentaar voortijdig kan worden doorgegeven.

Natuurlijk komen ook de financiën van de vereniging aan de orde en eventuele wijzigingen in de organisatie. En last-but-not-least, wie wint dit jaar de Cor Vlug-trofee (voor buitengewone inzet) en wie de Nieuwkomer van het jaar-trofee?

Wim van Midwoud, secretaris

Water in de tuin

Huidige situatie

De waterhuishoudkundige situatie van Buytentwist is als volgt: de sloten door en rondom ons complex staan allemaal in contact met de Delft, onderdeel van Rijnlands boezem waar een waterpeil van min 0,60 m NAP wordt gehandhaafd. Aangezien het maaiveld rond of net onder NAP ligt is er dus sprake van een drooglegging van 50 tot 60 cm. Dit is echter niet op ons gehele complex het geval: het A-deel loopt in oostelijke richting geleidelijk af, waardoor daar aan het einde slechts een drooglegging van 30 cm resteert. Zie het artikel daarover van Dick Melman in de Tuinspiegel van februari 2022.

In natuurlijke omstandigheden heb je in het winterhalfjaar door kweldruk van onderaf en neerslag van bovenaf tussen de sloten een opbolling, die in natte perioden boven het maaiveld uit kan komen. In het zomerhalfjaar als de gemiddelde verdamping en het watergebruik door de vegetatie groter is dan de aanvulling door regen kan dit veranderen in een uitzakking tussen de sloten in.

De grondsoort in onze tuinen is een dikke laag veen en die is slecht water doorlatend. Bij hevige en/of aanhoudende neerslag kunnen zich ook bovenop het maaiveld plassen vormen, ook als het grondwater zelf wat dieper weg zit. Toch is de grond wel zo doorlatend dat als het droog wordt en blijft de grondwaterstand in 2 tot 5 dagen weer zo'n 20 cm uitzakt.

Zie grafiek ¹ hier onderaan de pagina.

Vwb de omgang met deze verschijnselen weet iedere tuinder wel wat hij of zij kan doen bij een tekort aan water, nl. aanvoeren via begieten, sproeien e.d. uit regenton of sloot of -als die er is – een pomp.

Het omgekeerde: een teveel aan water is doorgaans minder eenvoudig op te lossen. En daarop wil ik in dit artikel nader ingaan.

Check allereerst of de afvoer in orde is.

Als je ziet dat in een natte periode het pad tussen het middenpad en de sloot vol water staat, maar het laatste stuk naar de sloot toe droog ligt, dan is het logisch om het laatste stuk naar de sloot toe te verlagen zodat het water vrij af kan stromen. Het pad kan dan goed fungeren als een ondiepe greppel.

In het B-deel zijn onder de scheidingspaden tussen de tuinen indertijd drains aangelegd. In hoeverre deze nog actief zijn (sommige kun je nog zien lopen) zou kunnen worden nagegaan. Eventueel zouden ze weer schoongespoten moeten worden.

Verder zijn er in principe twee manieren om wateroverlast in de tuin aan te pakken: enerzijds het maaiveld omhoog brengen, anderzijds het waterpeil verlagen. Je kunt uiteraard ook allebei toepassen.

Maaiveldsverhoging.

De eenvoudigste manier hierbij is om je bedden op te hogen. Dat kan des te beter door ze te omheinen met planken of stenen (bijv. tegels op hun kant) zodat grond hoger opgebracht kan worden. Je kan daarbij ook gelijk aan grondverbetering doen door het veen op te mengen met luchtiger grond die beter doorlatend is. Verwacht van dat laatste geen wonderen: als je bijvoorbeeld zand opbrengt (dat zeer doorlatend is) en dat gemengd wordt met veen (hetzij door bewerking, hetzij door bodemactiviteit) dan vullen de kleine deeltjes van het veen de poriën van het zand op en wordt de grond weer weinig doorlatend.

¹ Deze grafiek geeft grondwaterstandsmetingen door Dick Melman weer; na 23 oktober 2023 is dagelijks gemeten.

Het gaat hier om A07, een tuin zonder drainage.

Grondwaterspiegel verder omlaag

De klassieke techniek hierbij is de aanleg van drainage. De eenvoudigste vorm is een geperforeerde drainagebuis aanleggen van kunststof die omwikkeld is met kokosvezel of een kunststofweefsel (zie foto hieronder). Zo'n buis leg je in een sleuf gevuld met zand of grind, die afwatert naar de sloot.

Bij gebruik van grind in veen raad ik er nog een laag zand omheen aan te brengen of worteldoek om te voorkomen dat de veengrond in het grind spoelt en het daardoor weer minder goed doorlatend wordt.

Bij de sloot leg je de buis op slootniveau, dus ca 50 cm diep en bij iedere meter ga je 1 cm omhoog.

Na 20 meter ligt de buis dus op ca 30 cm diepte, daarom is het meest praktisch om hem onder een pad aan te leggen, waar je de grond nooit hoeft te roeren.

Door gebruik van t-stukken in die leiding kun je ook drains aanleggen onder je dwarspaden als je dat wilt.

Zo'n rol omwikkelde drainagebuis van 80 mm doorsnede van 25 meter lengte kost ca 70 euro.

Daar komen dan nog kosten van zand bij.

Maar op zich zijn de kosten niet zozeer het probleem, maar het werk wat met de aanleg gemoeid is.

Bij aanleg van drainage dient dit ook aan het bestuur te worden gemeld, zodat de ondergrondse situatie ook voor de toekomst(ige gebruiker) bekend is.

Als je meer wilt weten van de aanleg van drainage of anderszins advies wilt hoe om te gaan met de watersituatie op je tuin, benader mij gerust.

Piet Veel

Werkbeurten 2025

Woensdag 12 maart

C23	Rikie Makkink
C21	Anja van Nunen
A40	Jaap van Dorp
B17	Willem Duyn
A25	Evelyn Stegeman
C24	Leontine Trijber
C12H	Jakoline Hovinga
C05	Anneke van der Henst-Stins
C17	Wilma Staal

WB Rob Ouwerkerk
Compost Truus Hofstra

Zaterdag 19 april

A22	Rik Kop
A13	Joke Oosterbaan
A18	Jeanne Kuiper
C08H	Nelleke van Heiningen
C10	Han van den Ende
A46	Karin Nab
A19aH	Hans Sanders
A19bH	Gees Versprille - Schuiling
B21	Marèse de Ceuster
C06	Machteld Cohen Stuart

WB Caroline Weill-Cupin
Compost Adrie van der Rest

Zaterdag 14 juni

A23	Anne ten Bruin
B25	Rianne van Leeuwenburgh
A49	Corine Mens
D01H	Rineke van Houten
B13H	Bianca Bos
A44	Bert Bas
A11	Harmke Breimer
B32	Hanneke Voors
A22	Rik Kop
C10	Han van den Ende

WB Carin Warnaaers-Snel
Compost Truus Hofstra

Zaterdag 22 maart

B09	Lisa Hofmann
A53	Conny Kips
A42	Bart Maas
C15	Han Kleijn
B06H	Pauline Oomen
C20	Riet Leurdijk
A17	Willem-Jan Mijnlieff
B30	Wim Glas
D02H	Jochem Rijlaarsdam
B32	Hanneke Voors

WB Monique van der Lee
Compost Ella de Gelder

Woensdag 30 april

C07	Else Sarlet
B23	Ineke Duyfjes
A45	Thea de Groot
B24-B28	Birthe Leemeijer
D03	Anneke van der Werff
B33	Letteke Halfschepel
A15	José Keesmaat
B12	Wietske de Groot-v.d. Wielen
B19	Annemieke Scheffer

WB Ineke van Engelsdorp
Compost Herma Wiers

Woensdag 25 juni

A24	Eeki Hallo
C23	Rikie Makkink
C04	Gillis Combrink
A29	Edith Baartmans
A15	José Keesmaat
B17	Willem Duyn
B27	Hermien Blom
B11	Ellen de Bueger
C05	Anneke van der Henst-Stins
C21	Anja van Nunen

WB Rob Ouwerkerk
Compost Anne Kok

Woensdag 2 april

C04	Gillis Combrink
C19	Wytske Kylstra
A29	Edith Baartmans
B14	Frank Keesmaat
A48	Rob Buijs
A33	Els Snel
A52	Mireille van Mourik
A32	Arno Schipper
B31	Piet Veel
A02H	Irene Temmink

WB Yolande Nijman
Compost Anne Kok

Zaterdag 24 mei

A51	Cees Tack
A54H	Rosalie van Gelder
A38	Laura Lamp
A08	Kees Bastiaanse
A36	Taco van Zadelhoff
A16	Jochem van der Linden
A04	Michael Kowalski
A20	Folkert Hoekstra
C11H	Carla Hoes - van der Wijk

WB Sanne Rodenburg
Compost Mariken Luca

Zaterdag 12 juli

B09	Lisa Hofmann
A31	Mandy Blake
A42	Bart Maas
C08H	Nelleke van Heiningen
B33	Letteke Halfschepel
D02H	Jochem Rijlaarsdam
B29	Mirjam Lokenberg
A19bH	Gees Versprille - Schuiling
B31	Piet Veel
C17	Wilma Staal

WB Yolande Nijman
Compost Frances Nuijen

Zaterdag 2 augustus

- B06H Pauline Oomen
- C24 Leontine Trijber
- A13 Joke Oosterbaan
- C20 Riet Leurdijk
- B24-B28 Birthe Leemeijer
- A40 Jaap van Dorp
- A52 Mireille van Mourik
- A18 Jeanne Kuiper
- A53 Conny Kips
- B21 Marèse de Ceuster

WB Caroline Weill-Cupin
Compost Herma Wiers

Woensdag 8 oktober

- B25 Rianne van Leeuwenburgh
- B19 Annemieke Scheffer
- D03 Anneke van der Werff
- A45 Thea de Groot
- C07 Else Sarlet
- A23 Anne ten Bruin
- A02H Irene Temmink
- A48 Rob Buijs
- B12 Wietske de Groot-v.d. Wielen
- A32 Arno Schipper

WB Carin Warnaaers-Snel
Compost Jacqueline Regeling

Woensdag 3 september

- C06 Machteld Cohen Stuart
- C19 Wytske Kylstra
- A11 Harmke Breimer
- A24 Eeki Hallo
- A49 Corine Mens
- B30 Wim Glas
- A25 Evelyn Stegeman
- C11H Carla Hoes - van der Wijk
- A33 Els Snel
- A44 Bert Bas

WB Ineke van Engelsdorp
Compost Ella de Gelder

Zaterdag 18 oktober

- C12H Jakoline Hovinga
- A51 Cees Tack
- B13H Bianca Bos
- A17 Willem-Jan Mijnlieff
- A54H Rosalie van Gelder
- A36 Taco van Zadelhoff
- B11 Ellen de Bueger
- B14 Frank Keesmaat
- B27 Hermien Blom
- B29 Mirjam Lokenberg

WB Monique van der Lee
Compost Adrie van der Rest

Zaterdag 20 september

- A20 Folkert Hoekstra
- A16 Jochem van der Linden
- B23 Ineke Duyfjes
- D01H Rineke van Houten
- A04 Michael Kowalski
- A38 Laura Lamp
- A46 Karin Nab
- A31 Mandy Blake
- A08 Kees Bastiaanse
- C15 Han Kleijn
- A19aH Hans Sanders

WB Sanne Rodenburg
Compost Mariken Luca

**Werkbeurten op woensdagmiddagen
van 13:00 tot 16:00 uur**
**Werkbeurten op zaterdagochtend
van 9:00 tot 12:00 uur**

*Wanneer je niet kunt,
probeer zelf met
iemand te ruilen*

Geef het wel door aan:
Christine Vlamings B03
werkbeurt@buytentwist.nl

Nieuwjaarsreceptie

Gezellige Nieuwjaarsborrel

Op 11 januari werd de Nieuwjaarsborrel “geschonken” in het clubhuis.

Ondanks het weer waren er toch genoeg leden gekomen om elkaar een mooi 2025 te wensen.

Hetty, onze voorzitter, keek terug op een lastig tuinjaar, en vooruit naar een goed moestuinseizoen.

Ze benadrukte de goede sfeer op Buytentwist en hief samen met iedereen een glas bubbels.

Diverse leden hadden borrelhappen gemaakt, dat werd zeer gewaardeerd.

Het bestuur

▲ Foto: John Peters

Pittige tonijnpakketjes

Ingrediënten:

- halve gele ui
- halve rode paprika
- 2 g zwarte peper
- 2 g paprikapoeder
- 2 g Italiaanse kruiden
- 3 g uienpoeder
- 1 blik tonijn
- 100 g gezeefde tomatensaus
- 2 tl sambal
- 50 g olijven
- 80 g geraspte kaas

Bereiding:

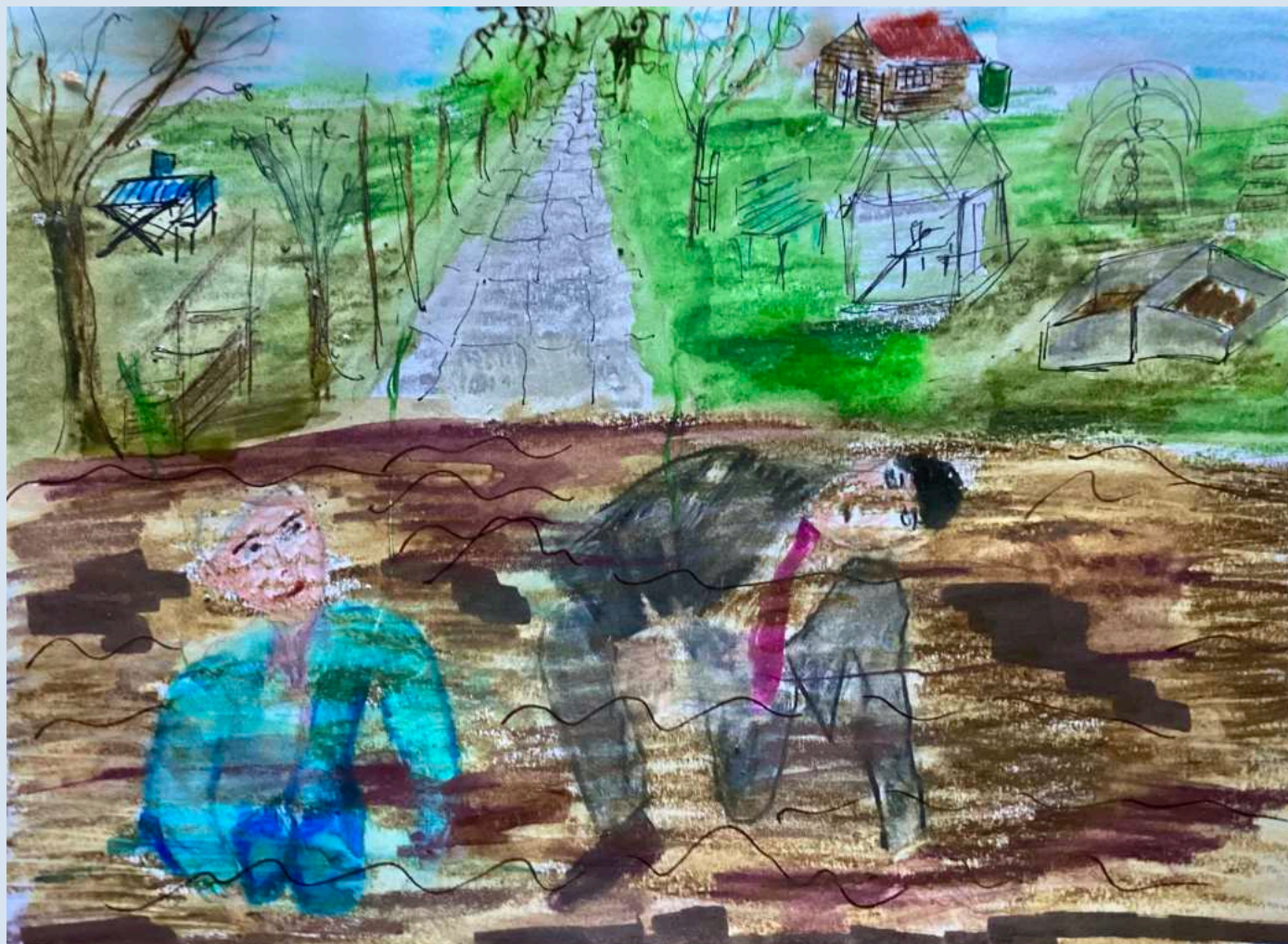
- Snijd de ui, paprika en olijven klein.
- Verhit wat olie in een pan en voeg de ui en paprika toe.
- Bak het voor een paar minuten.
- Voeg de zwarte peper, paprikapoeder, Italiaanse kruiden, uienpoeder, tonijn, gezeefde tomatensaus, sambal, olijven en geraspte kaas toe.
- Meng alle ingrediënten samen tot een geheel. Laat het tonijnmengsel afkoelen.
- Snijd de plakjes bladerdeeg door twee (gebruik een pizzasnijder).
- Leg er wat van het tonijnmengsel op (25 gram per pakketje).
- Maak ze goed dicht (je kunt ook een vork gebruiken voor de zijken).
- Bestrijk het deeg met eigeel en maak het af met een plakje tomaat.
- Leg de tonijn pakketjes in een voorverwarmde oven op 200 °C voor zo'n 15/20 minuten.

▲ Foto: Mireille van Mourik

Mireille van Mourik

Tuinschets van Truus Hofstra

Benieuwd of er nieuwe bestuursleden boven de grond komen.

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buytentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van je ervaringen, passies en ergernissen. Met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Je bent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van je tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgaaf van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur.

Aanleveren als **Worddocument** (platte, onbewerkte tekst). Illustraties en foto's dienen als apart bestand meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de lezer.

Kleurenfoto's moeten de hoogste resolutie hebben of **minimaal 150 pixels/inch** zijn. **Bestandsformaat jpeg.**

Kopij, die op een andere manier wordt aangeleverd, kunnen we niet plaatsen. Reacties per E-mail: **y.clason@kpnmail.nl**

De deadline voor het insturen van kopij voor de Tuinspiegel van februari 2025 is

10 april 2025

Distributie van de Tuinspiegel
Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis.

Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden op de tuin en via een algemene mail

Indeling van de groentetuin en mestbehoefte

Het nieuwe tuinseizoen staat voor de deur. Het gaat weer kriebelen! Een goed tuinseizoen wordt geholpen door een goede voorbereiding. In dit stukje gaan we in op de indeling van de tuin en de mestbehoefte van de verschillende gewassen.

Indeling in gewasgroepen

Bij een moestuin is het handig om gewassen te groeperen. Groepering naar mestbehoefte en gevoeligheid voor bepaalde ziekten en plagen. Onderscheiden groepen zijn:

1. Koolgewassen
2. Peulgewassen
3. Aardappelen
4. Wortelgroenten
5. Vruchtgroenten
6. Bladgroenten.

Je tuin kun je hiervoor in vakken verdelen.

Door de jaren heen laat je de gewassen door de vakken verhuizen.

Een goede volgorde is:

1, 2, 3, 4, 5, 6 in jaar 1;

6, 1, 2, 3, 4, 5 in jaar 2;

5, 6, 1, 2, 3, 4 in jaar 3 enz.

In de figuur is dit zichtbaar gemaakt. Op die manier worden de meststoffen optimaal benut en is de kans op ziekten en plagen (aaltjes) wat kleiner.

Bij de volgorde is belangrijk dat je niet tweemaal gewassen met een hoge compost/mestbehoefte na elkaar op hetzelfde stuk zet. In verband met beperken van schade door aaltjes is wisselteelt ook noodzaak. Wat in dat verband zeker niet aan te raden is is:

- Wortel na spruiten, boerenkool of tuinboon
- Ui na aardappel, erwit of tuinboon
- Knolselderij na ui
- Niet na kool of andersom.

Laten we de verschillende gewasgroepen nalopen. Koolgewassen Koolsoorten zijn gevoelig voor knolvoet (zwellen van wortels, veroorzaakt door een eencellige (Plasmodiophora), waardoor de groei stagneert). Een ruime vruchtwisselen (éénmaal per 3-6 jaar) is wenselijk. Als je regelmatig schoffelt geven ze weinig onkruidruk en een mooie bodemstructuur. Hoge compost/mestbehoefte.

Bladgroenten

Dit is een grote groep met uiteenlopende mestbehoefte. Doorgaans is die matig. Bladgroenten kun je ook als tussengewas of nateeltgewas gebruiken en dan combineren met één van de andere groepen. Zeker voor gewassen met een korte teeltijd zoals sla of spinazie. Matige compost/mestbehoefte.

Vruchtgroente

Doorgaans hebben ze een hoge voedingsbehoefte. Met name kalium in de gaten houden. De grond die overblijft is vrij arm aan voedingsstoffen. Hoge compost/mestbehoefte.

Wortelgroenten

Voor deze groep niet veel mest gebruiken. Dit om overvloedige bladgroei te voorkomen. Wel kaliumbehoefte. Géén verse dierlijke mest! Lage compost/mestbehoefte.

Aardappelen

Aardappels het best in een eigen bed. Vaak wil de de nodige kilo's oogsten, dus heb je ook aardig wat ruimte nodig. Hoge compost/mestbehoefte.

Peulgewassen

Peulen hebben een lage voedselbehoefte. Ze verrijken de de grond zelfs met stikstof, dankzij hun wortelknolletjes. Ook voor deze groep geldt dat een apart bed wenselijk is, omdat er veel soorten zijn. Voor een substantiele opbrengst heb je zeker een bed nodig. Lage compost/mestbehoefte.

Bemesting

Bij bemesting gaat het erom voedingsstoffen toe te voegen die met de oogst van de tuin verwenen zijn of die door uitregenen uit de bodem naar het grondwater zijn verdwenen. Uit onze metingen die we vorig jaar bij vier tuinen hebben uitgevoerd blijkt dat de voedingsstoestand van de tuinen goed op orde is (zie vorige aflevering van de Tuinspiegel, augustus 2024 pagina 10. In sommige tuinen ligt de hoeveelheid Kalium wat laag.

Als vuistregel houden we aan dat bij een moestuin die voor de productie wordt gebruikt aan een halve kuub stalmest per jaar voldoende heeft. Organische meststoffen (compost, rundermest) hebben sterk de voorkeur boven kunstmest. Hiermee wordt het bodemleven bevorderd en kan een goede bodemstructuur worden verkregen. Als de bodem zuur is, kan een kalkgift worden gegeven. In de door ons gemeten tuinen was de zuurgraad altijd mooi op orde.

Veel gebruikte meststoffen en hun voedingswaarde (De waarden van de organische meststoffen zijn bij benadering.)						
Soort	Gebruik	N Stikstof (% N)	P Fosfor (% P ₂ O ₅)	K Kalium (% K ₂ O)	Mg Magnesium (% MgO)	Opmerkingen
Stalmest rundvee	Organische basisbemesting, humusvormend	0,7	0,4	0,7	0,2	Geen verse stalmest gebruiken.
Stalmest paarden	Organische basisbemesting, humusvormend	0,5	0,3	0,6	0,2	Geen verse stalmest gebruiken.
Zelfgemaakte compost	Organische basisbemesting, humusvormend	0,4	0,3	0,6	0,2	Doe de kientest (blz. 35) i.v.m. jonge of oude compost.
Champignoncompost	Organische basisbemesting, humusvormend	0,7	0,3	0,3	0,2	Bevat veel zouten.
Gedroogde koemest	Aanvulling organische basisbemesting	2,5	1,5	2	0,5	Alternatief voor stalmest, hogere voedingswaarde, minder humuoverhogend
Bloedmeel	Aanvulling stikstofbehoefte en bijbemesting	12	-	-	-	Ideale natuurlijke stikstofbijbemesting.
Vinasse	Aanvulling kaliumbehoefte	-	-	40	-	Ideale natuurlijke kaliumaanvulling bij behoeftige soorten.
Gedroogde samengestelde organische meststof	Aanvullende basisbemesting, weinig humusvorming Bijbemesting	7	6	9	-	Veel verschillende samenstellingen, kies de samenstelling die past bij het type groente. Minder agressieve werking.
		8	6	7	-	
		7	5	10	3	
		5	3	9	3	
Samengestelde minerale meststof, anorganisch	Aanvullende basisbemesting, Bijbemesting	8	8	12	-	Veel verschillende samenstellingen, kies de samenstelling die past bij uw grondsoort en het type groente. Dosis goed afwegen. Vrij goed oplosbaar.
		12	12	17	2	
		15	5	20	-	
		12	10	18	-	
Ammoniumnitraat (syn. kalkammonsalpeter)	Aanvullende stikstofbasisbemesting, Soms bijbemesting	27	-	-	-	Enkelvoudige meststof, dikwijls te gebruiken in combinatie met andere.
Patentkali	Aanvullende kalium- en magnesiumbasisbemesting, Soms bijbemesting	-	-	30	10	Deelstof. Enkelvoudige meststof, dikwijls te gebruiken in combinatie met andere.
Tripelsuperfosfaat	Aanvullende fosforbasisbemesting	-	45	-	-	Enkelvoudige meststof, te gebruiken in combinatie met andere.
Kalknitraat	Bijbemesting stikstof	15,5	-	-	-	Enkelvoudige meststof, goed oplosbaar.
Kieseriet	Aanvullende magnesiumbasisbemesting en bijbemesting	-	-	-	26	Deelstof. Enkelvoudige meststof, te gebruiken in combinatie met andere.

Hieronder een kort overzicht van het belang van de verschillende voedingsstoffen.

Stikstof

Stikstof bevordert de groei van de planten (o.a. tbv vorming van eiwitten), vooral de bladgroei. Bladgroenten en koolsoorten hebben een hoge stikstofbehoefte. Stikstof komt vrij bij de vertering van stalmest/compost. Bij koude, natte grond gaat dit langzaam en is aanvulling met minerale stikstof een mogelijkheid.

Fosfor

Fosfor speelt een belangrijke rol bij celdeling en is daarmee vooral belangrijk voor knopvorming, scheuten en wortels. Ook voor bloemvorming is fosfor van belang. De fosforvoorziening van onze grond is in de regel goed tot zeer goed. Zit in stalmest en compost.

Kalium

Kalium is heel belangrijk voor de kwaliteit van groenten. Het zorgt voor stevigheid van de plant. Het heeft een rol bij het vasthouden van water. Kalium kan gemakkelijk uitspoelen. In onze tuinen kan het wel eens beperkend zijn. Kaliumgebrek uit zich bijvoorbeeld in bruine randsjes van bladeren, minder goede smaak, slechte bewaarbaarheid. Teveel aan Kalium geeft slechte opname van andere elementen. Zit onder andere in kippenmest.

Dick Melman

Veel informatie is ontleend aan: Groente & Fruit Encyclopedie. Luc Dedeene en Guy de Kinder

Magnesium

Magnesium is vooral belangrijk voor de aanmaak van bladgroen. Bij gebrek wordt het bladmoes (het blad zelf) geel, terwijl de nerven nog groen blijven, vooral bij de onderste bladeren.

Kalk (calcium)

Kalk is vooral belangrijk voor het regelen van de zuurgraad van de bodem. Bij een te zure bodem kan een kalkgift helpen. In de door ons gemeten tuinen was de zuurgraad goed op orde, eerder te hoog dan te laag. Een tekort aan calcium uit zich bijvoorbeeld in bruinverkleuring van de bladranden van andijvie en hartrot van knolselderij.

Sporenelementen

Een aantal elementen is in (zeer) kleine hoeveelheden nodig. Bijvoorbeeld ijzer, mangaan en boor. Gebrek hieraan is heel erg specifiek voor gewassen er valt weinig algemeen over op te merken. In onze grondmonsters zijn hiervoor geen tekorten aangetoond. Ook hiervoor geldt dat ze in stalmest zitten. Ook steenmeel kan hier dienstig zijn.

Natuur in Buytentwist: de Mol, geliefd en misprezen

Je ziet ze met enige regelmaat in ons complex: molshopen. De laatste maanden zie je ze op allerlei plekken verschijnen. Dan weer is het lange tijd rustig en denk je: ze zijn verdwenen. Maar echt weg zijn ze nooit, vroeger of later duiken ze weer op. Moet je er nu blij mee zijn of niet? Dat ligt er maar aan, hoe je tuiniers aard is. Mollen leven van wormen en insecten (larven) die in de bodem zitten. Als je molshopen hebt is dat een teken van een rijk bodemleven. En dat is een goede zaak, zeker voor een tuinbouwvereniging zoals wij zijn. Aan de andere kant, waar molshopen en -ritten liggen hebben planten het niet makkelijk en in een gazonnetje kunnen ze flink detoneren. Dus die blijdschap kent zijn grenzen. Door sommigen worden de molshopen misprezen.

Wat weten we eigenlijk van mollen?

Hoeveel zitten er in Buytentwist en moeten we er iets mee?

Op de websites van de Zoogdierverseniging¹ en Nature today² vond ik veel informatie over de mol. Informatieve tekst die ik graag met jullie deel.

Het uiterlijk

De mol heeft een zwarte, fluweelachtige dichte vacht. De haren van zijn vacht zijn op zo'n manier in de huid geplaatst dat ze elke kant op kunnen bewegen. De mol heeft grote tot graafhanden omgevormde voorpoten, met elk vier vingers en een duim met puntige nagels, waarmee hij uitstekend kan graven. De mol heeft kleine, slecht ontwikkelde ogen, maar hij is niet blind. Hij heeft een spitse, slurfvormige roze snuit met gevoelige snorharen en tastzenuwen en een klein staartje. Hij heeft geen uitwendige oren en ook zijn nek is niet te zien doordat die zo gespierd is.

Afmetingen

lengte kop-romp: 11- 16 cm

lengte staart: 2,5 - 4 cm

gewicht: 60 - 140 gram

Leefgebied en verspreiding

De mol komt overal voor waar de grond geschikt is om in te graven. Voorwaarden zijn dat de bodem niet te zandig, te vochtig of te stenig is en dat er voldoende regenwormen aanwezig zijn. De bodem mag daarom ook niet te zuur zijn. De mol heeft een voorkeur voor rulle, humusrijke grond met een niet te hoge grondwaterstand en permanente begroeiing. Hij komt vooral voor in loofwouden en graslanden, maar ook in tuinen, bosranden, parken en boomgaarden, tot een hoogte van 2000 meter.

Het verspreidingsgebied van de mol strekt zich uit over Europa en een groot deel van Rusland. Binnen Europa ontbreekt hij in Ierland, Zuid-Europa, het grootste deel van Scandinavië en IJsland. In Nederland komt de mol vrijwel overal voor, al varieert de populatiedichtheid sterk. Alleen op de waddeneilanden en in de centra van grote steden ontbreekt hij. Flevoland en de Noordoostpolder heeft de mol langzaam maar zeker gekoloniseerd.

▲ Bron : pixabay.com

Leefwijze en voedsel

De mol leidt een solitair bestaan. Hij is zowel overdag als 's nachts actief. Hij wisselt periodes van activiteit en rust continu af. Zo'n periode duurt enkele uren. De mol verblijft vrijwel zijn gehele leven ondergronds. Door zijn speciale rechte haarinplant kan de mol even gemakkelijk voor- als achterwaarts door de gangen bewegen. Mollen kunnen goed zwemmen en klimmen.

De mol graaft diepe en ondiepe gangen (tunnels) tot 1 meter diep, waarvan de totale lengte 60 meter kan bedragen. Bij het graven ontstaan de bekende molshopen; hopen zand. De mol kan uitstekend graven, de oppervlakkige gangen graaft hij met een snelheid van 12-15 meter per uur. Tijdens het graven wordt de aarde langs zij naar achteren gewerkt en naar buiten geduwd. Per jaar kan de mol meer dan 1.000 kilogram aan grond verzetten en in het voorjaar kunnen ze gangen graven over een afstand van wel enkele kilometers. Soms liggen de gangen zo ondiep, dat ze te zien zijn door de omhoog gewerkte grond. Deze gangen worden 'mollenritten' genoemd en worden vaak gemaakt door jonge mollen op zoek naar een eigen territorium of door volwassen mannetjes, in de paartijd. Wanneer de burcht voldoende voedsel oplevert, neemt de graafactiviteit van de mol af. De mol onderhoudt zijn gangenstelsel goed en sluit uitgangen zo nodig van binnen af.

De mol eet uitsluitend dierlijk voedsel. Het gangenstelsel van de mol fungeert hierbij als een val voor ongewervelde dieren; tijdens voedselrondes door zijn gangenstelsel, verschalkt hij de dieren die in de gangen zijn gevallen. Het belangrijkste voedsel is de regenworm. Daarnaast eet hij ook larven: aardrupsen en emelten (larven van langpootmuggen), insecten, spinnen of slakken en soms kleine gewervelde dieren, zoals jonge muizen, of eieren. Per dag eet de mol 50% van zijn lichaamsgewicht, wat neerkomt op ongeveer 50 gram. In het voor- en najaar legt de mol een voedselvoorraad aan van regenwormen, die worden opgeslagen in ondergrondse kamers. Wanneer de bodem droog is, komt de mol aan de oppervlakte om naar water te zoeken, bijvoorbeeld dauw.

¹ <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/mol>

² <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=16780;>
<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=25847;>

Wintervoorraad

Als voedselvoorraad voor de winter maakt de mol een grote kluwen van bewusteloze regenwormen. Met een beet achter de kop verlamt hij zijn prooi, waardoor deze lang houdbaar wordt, maar niet kan wegkruipen. Mollen bewaren de wormen (wel honderden) in een van de kamers in hun gangenstelsel. Die voorraad is belangrijk, want in de winter is voedsel vinden soms lastig en de mol gaat niet in winterslaap. Als het vriest kruipen mollen gewoon wat dieper onder de grond, tot waar de grond niet meer bevroren is.

Territorium en verblijfplaats

Het gangenstelsel van een mol is tevens zijn territorium. De grootte van een territorium van een mannetje beslaat tot 3000 m² en dat van een vrouwtje tot 2000 m² (150-250m in doorsnee). Soortgenoten worden hier op agressieve wijze uit verjaagd, maar de verschillende territoria kunnen elkaar overlappen en gemeenschappelijke tunnels bevatten, bijvoorbeeld leidend naar water. In een open landschap met een humusrijke bodem en bossen met rijke bodems bedraagt de dichtheid 8 tot 16 dieren per hectare. In heidegebieden en op droge zandgronden zijn de dichtheden zeer laag en de territoria groter.

De mol maakt zijn nest op een diepte van ongeveer 50 cm in een diepe gang. Het nest is 25 cm breed en bestaat uit grassen, bladeren en mos.

Dick Melman

Voortplanting en leeftijd

In de paartijd (februari-april) gaan mannetjes op zoek naar vrouwtjes. Ze verlaten hun territorium en graven lange mollenritten, totdat ze een territorium van een vrouwtje hebben gevonden. Tijdens de paringsperiode blijven die gangen intact. Mollen zijn geslachtsrijp na 11 maanden. Na een draagtijd van circa 28 dagen werpt het wijfje in het nest in de centrale ruimte 3 tot 6 (soms 2 tot 7) naakte en blinde jongen. De jongen zijn dan 3,5 gram zwaar. Alleen het vrouwtje zorgt voor de jongen. Na 14 dagen hebben de jongen een vacht ontwikkeld. De ogen gaan na circa 22 dagen open, en na 33 dagen verlaten de jongen voor het eerst het nest. Na 4 tot 5 weken worden de jongen gespeend. Na twee maanden zijn de jongen zelfstandig en worden ze verstoten. Ze graven dan een gang loodrecht naar boven en gaan, grotendeels bovengronds, op zoek naar een eigen territorium.

De mol kan ongeveer 3 jaar oud worden. Echter, slechts 40% overleeft het eerste levensjaar en slechts 2% van de dieren wordt 3 jaar.

Zo, nu hebben we uitgebreid kennis gemaakt met de mol. Hoeveel zouden er op Buytentwist zitten? Afgaande op de beschrijving hierboven zouden dat er vier tot zes kunnen zijn. Als we dat preciezer in beeld willen brengen, zouden we eens molshopen moeten tellen. Februari is daarvoor een geschikte maand.

Tips: wat te doen met mollen en molshopen?

En dan wordt het nu tijd voor tips: wat te doen met mollen en molshopen?

Ik vond de volgende tips ³:

1. Meestal is er in een tuin geen sprake van een mollenplaag: mollen zijn solitaire dieren en er leeft er gemiddeld maar één per tuin. Je kunt in zonder veel moeite vreedzaam samenleven met de mol in je tuin. Omarm dit nuttige dier voor je tuin. Molshopen haal je makkelijk weg door de aarde van een verse molshoop over het gazon te verspreiden met een hark. Zo kan het gras gewoon doorgroeien. Molshopen kan je ook opscheppen en verzamelen om te gebruiken in een zelfgemaakt potgrondmengsel.

2. Laat (een deel van) het gras lang groeien of leg een bloemenweide aan. Zo verberg je de molshopen én geniet je van meer biodiversiteit in je tuin.

3. Om mollen in je gazon te voorkomen, kun je een mollenet ingraven.

4. Gebruik nooit gif (o.a. sticks, korrels en druppels met stank) om een mol te doden. Gebruik van gif is op Buytentwist niet toegestaan. Sterk ruikende planten als stinkend nieskruid, kruisbladwolfsmelk, keizerskroon, wilde knoflook en narcis kunnen wel een aanrader zijn.

5. Een mollenvanger (kunststof mollenkoker of vangbuis) lijkt een diervriendelijke optie omdat de mol blijft leven. Maar gevangen mollen sterven vaak door de stress tijdens het vangen of omdat ze op de verkeerde plek worden losgelaten. Als een mol op het territorium van een andere mol komt, vechten ze met elkaar tot de dood.

6. Als je het doden van de mol echt het laatste redmiddel vindt, kies dan voor een klem. Plaats die in een diepe gang waar de mol actief is. Dat is te zien aan de verse molshopen. Als het goed is, zijn ze in één keer dood. Niet iedereen kan met een mollenklem overweg. Als je overweegt om een mollenklem te gebruiken, dan kun je hier beter een specialist om vragen. Anders dan misschien gedacht is het vangen van mollen met klemmen niet bij wet verboden.

³ O.a. bij Milieucentraal,

Agenda

De Moestuibeurs

Op 28, 29 en 30 Maart is er 3 dagen lang De Moestuibeurs op Landgoed Middachten, met inspiratie, informatie, producten en merken rondom moestuinieren.

▲ Bron : moestuinbeurs.nl

Er zijn lezingen, adviezen van moestuin-experts, moestuinproducten, van zaden tot gereedschap, en je kunt tussen alle kramen in heerlijk lunchen bij Veggie Foodtrucks.

Ik noem alvast een paar deelnemers: Biokultura, Ecotuintje, Wormenkwekerij Wasse, Pressure Canning, kwekerijen als De Bolster en Silene. Er zijn lezingen over snoeien, bestuiving, de bodem, workshops, en nog veel meer. Tickets zijn alleen online te koop, ook voor parkeren. Het is mogelijk om met de trein naar Dieren te reizen en dan met de fiets naar de Moestuibeurs te gaan. Een leuk idee is het om er een weekend weg van te maken door te overnachten in een hotel of “glampen” in de buurt. Kijk voor verdere info op de site van :

■ demoestuibeurs.nl

▲ Bron : avvn.nl

Yvonne Clason

De Schatkamer van Martijn Akkerman

Nog heel even te zien, de verzameling van de van Kunst en Kitsch bekende juwelenhistoricus, in Museum DeZwarte Tulp in Lisse. Hij heeft uit zijn eigen collectie, en uit die van bekende antiquairs en kunsthandelaren, een bijzonder collectie samengesteld, geïnspireerd door de bloembollencultuur. Een bijzondere broche met een sneeuwklompje, natuurlijk een tulpenvaas, een apart beschilderde hyacintenvak, en nog veel meer. Nog tot 22 februari te zien, wacht niet tot de allerlaatste dag. Kijk voor openingstijden op :

■ museumdezwartetulp.nl

▲ Bron : museumdezwartetulp.nl

De achtertuin van Haarlem

Wij hebben onze eigen oase op Buytentwist. Voor de andere Haarlemmers is er het gebied tussen de Randweg en de duinen. Daar vinden zij, vlakbij de drukke stad, een bijzonder stilte- en natuurgebied met een interessante planten- en dierenwereld. Tine Walberg was al een ambassadrice voor dit mooie stuk natuur. Steun de Stichting Tuin van Haarlem en word Vriend, mail naar [info@tuinvan Haarlem.nl](mailto:info@tuinvanHaarlem.nl)

Een dagje naar een kweker of bezoektuin

Via Biotuinwijzer.nl, een interessante site die samengesteld wordt door vrijwilligers, kun je veel informatie vindt over biologische kwekers, bezoektuinen, andere sites, opentuinendagen cursussen en workshops.

Maak er een mooi dagje van als je iets gaat bezoeken!

■ biotuinwijzer.nl

Samen bestellen, piepers en uien

Via de site van moestuinenbloem.nl zijn biologische pootaardappelen te bestellen. Vroege rassen zoals Frieslanders en Annabelle, en ook middellaat tot late soorten, o.a. Nicola en Sevilla. Zelfs de Franse Ratte is te bestellen, alles vanaf 5 kg. Voor diegenen die voor het eerst piepers gaan poten, is er speciale informatie op de site. Behalve zo'n 50! soorten pootaardappelen verkopen ze ook knoflook, plant-uien en sjalotten. Vanaf 35 euro wordt de bestelling razendsnel gratis bezorgd, dus bestel daarom samen met je burens op de moestuin je pootgoed!, en deel wat je bestelt.

■ moestuinenbloem.nl

▲ Bron : moestuinenbloem.nl